

Sygn. akt II AKz 347/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Szymański
Protokolant:	st. sekr. sądowy Monika Palonek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Apelacyjnej Małgorzaty Ciężkowskiej - Gabrys

po rozpoznaniu w sprawie

A. T.

oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 258§3 k.k. i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcy adw. A. P.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 9 września 2015 roku, sygn. akt III K 235/13

o zastosowaniu tymczasowego aresztowania na okres dwóch miesięcy od dnia zatrzymania

na podstawie art. 430 § 1 k.p.k.

p o s t a n a w i a

1. pozostawić zażalenie obrońcy bez rozpoznania;

2. na zasadzie art. 98 § 2 kpk odroczyć sporządzenie uzasadnienia na okres 7 dni.

Sygn. akt II AKz 347/15

UZASADNIENIE

A. T. stoi min. pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 258 § 3 k.k. tj. wspólnie z innymi założenia i kierowania zorganizowaną grupą przestępczą, której celem było popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, obrotowi gospodarczemu, wiarygodności dokumentów oraz przestępstw karno-skarbowych związanych z obrotem paliwem, zmianą przeznaczenia wyrobów akcyzowych poprzez usuwanie z oleju opałowego barwnika i znacznika akcyzowego przy użyciu ziemi bielącej i stężonego kwasu siarkowego, następnie jego sprzedaży jako pełnowartościowego oleju napędowego i narażenia Skarbu Państwa na uszczuplenie podatku akcyzowego wielkiej wartości, przy wykorzystaniu struktury firm założonych i zarejestrowanych przez ustalonych członków grupy na potrzeby przestępczych przedsięwzięć przy użyciu podrobionych i poświadczających nieprawdę i nierzetelnych faktur VAT, dokumentów wz i innych dokumentów oraz doprowadzeniu do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzenie w błąd ostatecznych, detalicznych odbiorców oleju napędowego co do jego przeznaczenia, składu, jakości i ceny sprzedawanego paliwa oraz pod zarzutem popełnienia szeregu innych przestępstw, a to z art. 18 § 1 k.k. zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 21§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k., z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s., art. 73a § 1 k.k.s., art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw.

z art. 9 § 1 k.k.s. i w zw. z art. 21 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 1, 2 i 5 k.k.s. i w zw. z art. 38 § 2 pkt.1 k.k.s., z art. 299 § 5 i § 6 k.k. w zw. z art. 299 § 1 k.k., art.18 § 1 k.k. w zw. z art. 299 § 5 k.k. w zw. z art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k.

Postanowieniem z dnia 9 września 2015 roku, sygn. III K 235/13 Sąd Okręgowy na zasadzie art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 1 pkt. 2 k.p.k. zastosował wobec oskarżonego A. T. s. A., ur. (...) w K. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 2 miesięcy od dnia zatrzymania.

W uzasadnieniu tego postanowienia wskazano, że niewątpliwie w sposób nieusprawiedliwiony oskarżony A. T. nie zgłosił się na badania psychiatryczne w dniu 08 września 2015 roku, a postawę oskarżonego należy ocenić jako utrudnianie postępowania.

Na postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego obrońca oskarżonego wniósł zażalenie zaskarżając je w całości. W zażaleniu zarzucono:

1. naruszenie przepisów postępowania:

- art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez nieusprawiedliwione przyjęcie, iż konieczne jest zastosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego z tej przyczyny, że oskarżony nie stawiając się na badania lekarskie w dniu 8 września 2015 roku utrudnił postępowanie w sprawie i może je utrudniać także w przyszłości;
- art. 257 § 1 k.p.k. poprzez naruszenie zasady minimalizacji środków zapobiegawczych;
- art. 258 § 4 k.p.k. poprzez naruszenie zasady adekwatności środków zapobiegawczych;

2. błędne ustalenia faktyczne leżące u podstaw decyzji a polegające na przyjęciu, iż oskarżony nie stawiał się w wyznaczonym terminie na badania sądowo-psychiatryczne bez usprawiedliwienia albowiem – wbrew swoim twierdzeniom – nie uczestniczył tego dnia w rozprawie przed Sądem Okręgowym w Poznaniu, jakkolwiek dowody przeprowadzone przez Sąd w tym zakresie nie pozwalają na dokonanie takich ustaleń.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

W dniu 18 września 2015 roku Sąd Okręgowy w Krakowie z urzędu na zasadzie art. 253 § 1 k.p.k. w zw. z art. 257 § 1 k.p.k. uchylił wobec oskarżonego A. T. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania zastosowany postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 09 września 2015 roku, sygn. III K 235/13.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że w dniu 17 września 2015 roku oskarżony A. T. zgłosił się na badania psychiatryczne, co zostało potwierdzone zaświadczeniem biegłego psychiatry W. B., zatem stosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego, zastosowanego z powodu utrudniania postępowania sądowego poprzez zaniechanie stawiennictwa na badania, stało się zbędne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie stoi na stanowisku, że pomimo uchylenia stosowania tymczasowego aresztowania przed rozpoznaniem środka odwoławczego od postanowienia o jego zastosowaniu, przedmiot zaskarżenia nie przestaje istnieć, a tworzy go zaskarżone postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, w zakresie w którym ten izolacyjny środek zapobiegawczy został faktycznie zastosowany. Wówczas przedmiotem rozpoznania jest legalność i zasadność stosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania. Mając na uwadze funkcję, jaką pełni kontrola orzeczeń w postępowaniu karnym, a jest nią kontrola trafności zaskarżonego orzeczenia, tak pod względem faktycznym, jak i prawnym, Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie stoi na stanowisku, że uchylenie tymczasowego aresztowania, nie stanowi podstawy do pozostawienia bez rozpoznania w całości zażalenia złożonego na postanowienie, a tylko w zakresie, w jakim dotyczy ono okresu, w którym środek ten nie był wobec oskarżonego stosowany. W takim bowiem wypadku przedmiotem kontroli odwoławczej jest zasadność i legalność zastosowanego

(ewentualnie przedłużonego) tymczasowego aresztowania w okresie, w którym środek ten był stosowany (odmiennie Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 lutego 2007 roku, I KZP 37/06, OSNKW 2007/3/22, również odmiennie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 30 grudnia 2009 roku, II AKz 538/09, KZS 2010/2/39 a także Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w postanowieniu z dnia 5 stycznia 2012 roku, II AKz 1/12, LEX nr 1108800).

W przypadku zaś, gdy po wydaniu postanowieniu o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, środek ten nigdy nie był wobec oskarżonego stosowany i został następnie uchylony jeszcze przed rozpoznaniem środka odwoławczego od postanowienia o jego zastosowaniu, samo zaskarżone postanowienie nie tworzy przedmiotu kontroli odwoławczej. Przyjąć należy, że w takich sytuacjach procesowych przedmiot zaskarżenia przestaje istnieć a złożony środek odwoławczy należy rozstawić w całości bez rozpoznania.

Nawiązując w tym miejscu do wynikającego z orzecznictwa sądowego stanowiska (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2007 roku, I KZP 37/06, OSNKW 2007/3/22, postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 5 stycznia 2012 roku, II AKz 1/12, LEX nr 1108800), że przedmiotem kontroli odwoławczej jest zasadność i legalność zastosowanego (ewentualnie przedłużonego) tymczasowego aresztowania, wskazać należy, że przedmiotem zaskarżenia nie jest samo postanowienie o przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztowania jako takie a stosowanie tegoż środka zapobiegawczego. Podkreślić przy tym należy, że rozpoznając środek zaskarżenia nie wolno tracić z pola widzenia wniosków zawartych w petitum zażalenia, z których wynika pierwotny cel tego środka odwoławczego, jakim jest uchylenie stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego a także nie wolno zapominać o celu, jakiemu służyć ma w takiej sytuacji postępowanie odwoławcze. Nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego w niniejszym składzie, że w realiach takiego postępowania niemożliwe staje się wyrzeczenie zgodne z wnioskami zawartymi w zażaleniu z tego tylko względu, że uchylony został środek zapobiegawczy, który został zastosowany zaskarżonym postanowieniem. Bezprzedmiotowe staje się więc zarówno orzeczenie o uchyleniu zaskarżonego postanowienia jak i orzeczenie o jego zmianie.

Akceptując powyższy pogląd, że względem postanowień, które są wydawane, gdy izolacyjny środek zapobiegawczy jest nadal stosowany, zmianie ulega treść wyrzeczenia, zastrzec należy, że w niniejszej sprawie odpadł nadto przedmiot postępowania odwoławczego a więc konieczność poddania weryfikacji pod kątem legalności i zasadności przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania i to zarówno tych, których dotyczą podniesione w zażaleniu zarzuty, jak i tych, które winny zostać zweryfikowane z urzędu.

Mając na uwadze okoliczność, że oskarżony w wyniku wydania zaskarżonego postanowienia nie został ani zatrzymany ani tymczasowo aresztowany, przyjąć należało, że brak jest przedmiotu zaskarżenia.

Skoro zatem przestaje istnieć przedmiot zaskarżenia, to złożony wcześniej i przyjęty środek odwoławczy należy uznać za niedopuszczalny, co zgodnie z regulacją art. 430 § 1 k.p.k. prowadzi do pozostawienia go bez rozpoznania przez sąd odwoławczy.

Mając na uwadze całość powyższych rozważań, orzeczono jak na wstępie.